

Latvijas Dzelzceļnieku biedrības Sertificēšanas centrs

APSTIPRINĀTS

12.03.2025.

Māris Riekstiņš

LDzB Sertificēšanas Centra izpilddirektors

BŪVSPECIĀLISTU ĒTIKAS KODEKSS

Definīcijas

Būvspeciālists - šī kodeksa izpratnē ir fiziska persona, kam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā Latvijas Dzelzceļnieku biedrības Sertificēšanas centrs (LDzB SC) ir piešķīris profesionālās darbības sertifikātu attiecīgā sfērā.

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Būvspeciālistu Ētikas kodekss nosaka viņu uzvedības pamatprincipus profesionālajā darbībā un galvenais nosacījums ir, lai būvspeciālista apzināta vai neapzināta darbība neradītu materiālu vai morālu kaitējumu būvniecības procesā iesaistītajām fiziskām vai juridiskām personām, kā arī, tā neētiska rīcība nedrīkst kompromitēt to sertificējušo kompetences pārbaudes iestādi - LDzB SC.

1.2. Ētikas kodeksa galvenais uzdevums ir noteikt pamatprincipus, kas motivē sertificēto būvspeciālistu darboties profesionāli, principiāli, godprātīgi un ētiski, ievērojot vispārējas uzvedības normas.

1.3. Ētikas kodekss savā profesionālajā darbībā jāievēro visiem LDzB SC būvspeciālistiem, taču tas nav visaptverošs vērtību, ētikas principu un uzvedības normu klāsts. Ētikas kodeksa noteikumi ir saistoši arī tām personām, kuru sertifikāta darbības joma ir apturēta.

1.4. Būvspeciālistiem izvirzāmās prasības nosaka Ministru kabineta 2018.gada 20.marta noteikumu Nr.169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.169), citi ārējie normatīvie akti, šis Ētikas kodekss. Ja šajos tiesību aktos nav konkrētu prasību, kuras regulētu sertificēta būvspeciālista uzvedību, piemērojami vispārējie tiesību principi, ētikas pamatprincipi, tiesību sistēmā un jomā pastāvošās paražas un vispārpieņemtie sabiedrības morāles principi.

2. Būvspeciālista ētikas pamatprincipi

2.1. LDzB SC izdoto būvprakses sertifikātu jāizmanto tikai sertifikātā norādītās sfēras ietvaros. Nedrīkst izmantot būvprakses sertifikātu maldinošos nolūkos, kā arī tādā veidā, ka LDzB SC tiktu diskreditēts.

2.2. Ikvienam būvspeciālistam ir pienākums apzināties, ka katra atsevišķa būvspeciālista rīcība veido Latvijas būvniecības nozares kopējo tēlu sabiedrībā.

2.3. Pildot profesionālos pienākumus jābūt profesionāli patstāvīgam (brīvam) un neatkarīgam, nepakļaujoties savtīgai vai neobjektīvai darba devēja, atsevišķu fizisko vai juridisko personu ietekmei.

2.4. Būvspeciālista godīgums un taisnīgums ir tradicionāls profesijas nosacījums, kas ir obligāts priekšnoteikums attiecībām, kuras balstās uz uzticēšanos. Būvspeciālistam jāatturas no tādas uzvedības vai rīcības, kas var apkaunot viņa profesiju, izsaukt šaubas par viņa cieņu, godīgumu, taisnīgumu un uzticamību.

2.5. Savā praktiskā darbībā nepieļaut citus aizvainojošu un diskriminējošu rīcību, kā arī neizteikt kritiku attiecībā uz saviem klientiem, kolēģiem (sertificētiem būvspeciālistiem) un citu būvniecības procesā iesaistīto personu darbību, ja tā nav balstīta uz objektīvi pamatotu tās darbības analīzi. Būvspeciālists kolēģu darbības vai darbu kritiku pauž argumentēti, korekti un ar savstarpēju cieņu.

2.6. Veicot nolīgto uzdevumu ir jābūt brīvam no jebkādas ietekmes un neiesaistīties koruptīvos vai aizliegtas vienošanās darījumos.

2.7. Savu būvprakses sertifikātu nenodot citu personu vai organizāciju rīcībā, izņemot savam darba devējam, ja to izmanto iepirkumu konkursiem vai Būvkomersantu reģistram.

2.8. Neizplatīt konfidenciālu informāciju, ko viņš ieguvis būvniecības procesā, izņemot gadījumus, ja to pieprasa normatīvie akti.

2.9. Būvspeciālistam jābūt paškritiskam un jāprot atzīt un labot savas kļūdas, kā arī atvainoties par neētisku rīcību tiem, kurus tas skar.

2.10. Būvspeciālistam ir tiesības papildus savai profesijai brīvi izvēlēties arī citu nodarbošanos - saimniecisku, radošu, politisku vai jebkuru citu. Būvspeciālists patstāvīgi izvērtē jebkuras nodarbošanās savienojamību ar būvspeciālista profesijas pamatpienākumiem, ētikas noteikumiem un saviem pienākumiem pret klientiem. Būvspeciālists neuzņemas blakus nodarbošanos, kas mazina vai var mazināt sabiedrības uzticību jomas speciālistiem, Latvijas būvniecības nozarei kopumā, kaitē vai var kaitēt LDzB SC reputācijai.

2.11. Būvspeciālistam jāievēro, ka LDzB SC logo nedrīkst izmantot dokumentos, ko nav izdevusi LDzB SC.

2.12. Būvspeciālistam vēlams dalīties ar kolēģiem pieredzē, būt tolerantam pret viņu viedokļiem un palīdzēt tiem izvairīties no kļūdām.

2.13. Būvspeciālists pastāvīgi veicina savu profesionālo izaugsmi un praktiskajā darbībā nepieļauj savas kvalifikācijas pazemināšanos vai nolaidīgu attieksmi pret saviem pienākumiem.

2.14. Šajā ētikas kodeksā atrunātie pamatprincipi būvspeciālistam ir jāievēro ikdienas darbībā, taču tas nevar būt par pamatu, lai nemotivēti iejauktos citu darbībā.

2.15. Būvspeciālistam ir jāizprot neietekmējamības nozīmīgums, jāpārvalda interešu konflikts, jāievēro konfidencialitāti. Katram būvspeciālistam ir pienākums ziņot par iespējamiem neietekmējamības apdraudējumiem, tai skaitā interešu konfliktiem.

3. Attiecības ar klientu, būvniecības dalībniekiem un uzraugošajām institūcijām

3.1. Sertificēts būvspeciālists nereklamē un nepasniedz sevi, vai savus pakalpojumus nepatiesā vai maldinošā veidā un nepieļauj, ka to dara citas personas – neatkarīgi no tā, vai tās rīkojas viņa vārdā vai ne. Būvspeciālists reklāmas nolūkos var izmantot savus darbus un tos darbus, kuru realizācijā viņam ir bijusi būtiska loma, norādot savas līdzdalības pakāpi.

3.2. Būvspeciālists respektē sava klienta izteiktās vēlmes un prasības, ciktāl šādas vēlmes un prasības nav pretrunā ar atbilstību šā kodeksa principiem.

3.3. Būvspeciālists uzņemas profesionālu darbu tikai tad, ja viņam ir atbilstošas zināšanas un spējas.

3.4. Būvspeciālists veic savu profesionālo darbu bez nepamatoti kavējumiem, atbilstoši normatīvajiem aktiem, profesionālajiem standartiem un, ciktāl tas ir viņa kontrolē, saprātīgos, līgumos atrunātos termiņos.

3.5. Būvspeciālists savlaicīgi informē klientu par klienta vārdā veicamo darbu vai pakalpojumu norisi un par jebkādiem faktoriem, kas var ietekmēt to kvalitāti, izmaksas vai darbu izpildes termiņus.

3.6. Būvniecības procesā iesaistīto būvspeciālistu domstarpību gadījumā, ja tas saistīts ar izpildedokumentācijas parakstīšanu, nepamatoti nenovilcināt attiecīgā jautājuma atrisināšanu, nepieciešamības gadījumā informējot par to būves pasūtītāju, būvvaldi vai attiecīgās institūcijas.

3.7. Būvspeciālists respektē LDzB SC darbības politiku principus, paziņojumus un lēmumus. Kritiku par LDzB SC darbību ar mērķi uzlabot tās darbu būvspeciālists izsaka tikai atklātā veidā, vispirms to adresējot tieši LDzB SC administrācijai.

3.8. Būvspeciālistam pēc pieprasījuma un apjomā, kas nav pretrunā ar likumu normām, ir jāsniedz visa informācija par savu praksi LDzB SC atbilstošajām institūcijām, pusēm ievērojot konfidencialitātes un personu datu aizsardzības normatīvo aktu noteikumus.

3.9. Būvspeciālists informē LDzB SC par jebkuru gadījumu, kas dod pamatotu pārliecību par šā kodeksa pārkāpumu. Būvspeciālists nevar izvairīties no šāda ētiska pienākuma, izdarot izņēmumus vai slēdzot privātas vienošanās par konfidencialitāti.

4. Pārkāpuma izvērtēšana un lēmuma pieņemšana

4.1. Būvspeciālista profesionālās ētikas pārkāpumi tiek vērtēti saskaņā ar MK noteikumiem Nr.169 un LDzB SC "Nolikumu par sūdzību vai kompetences iestādes rīcībā esošās informācijas izskatīšanu, sakarā ar būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumiem reglamentētajā sfērā".

4.2. LDzB SC, izvērtējot sūdzību vai tās rīcībā esošo informāciju par būvspeciālista profesionālās ētikas pārkāpumiem un konstatējot pārkāpumu, pieņem lēmumu par brīdinājuma izteikšanu par pārkāpumu, kas saistīts ar kompetences pārbaudes iestādes apstiprinātā profesionālās ētikas kodeksa neievērošanu.

5. Būvspeciālistu profesionālā sertifikāta lietošanas ētika un pamatprincipi

Sertificētie būvspeciālisti pilnībā ievēro profesionālo sertifikātu lietošanas noteikumus, kuri atrodas mājas lapas vietnē.